

facta expositione, Missæ de Requie, diebus permissis, dici possunt, si modicus præsertim sit audientium numerus.

i. Durante expositione Sacramenti occasione 40 horarum, regulariter celebrari nequit Missa privata de Requie; neque cantanda Missa defunctorum pro adimplenda mente testatoris sive anniversario faciendi; S. R. C. 2 dec. 1684. Cum dicat regulariter videtur quod possit, si expositio sit in animarum suffragium, modo Missa non celebretur ubi expositum est SS. Sacramentum. *Pius Martinucci.*

j. An tempore 40 horarum in Cathedralibus vel Collegiatis debeat semper assistere aliquis Sacerdos vel Clericus cum superpelliceo? R. *Hoc maxime decere et Episcopus in hoc quam maxime incumbat;* 10 dec. 1701. S. C. R.

k. An Instructio pro oratione 40 Horarum Romæ jussu Clementis XI edita, etiam extra Urbem servari possit et debeat? R. *Prædictam Instructionem extra Urbem non obligare; laudandos tamen qui se illi conformare student, nisi aliud ab Ordinariis Locorum statutum sit.* S. R. C. 12 jul. 1749.

l. Clerico tum sæculari quam regulari, monialibus atque confratribus SS. Eucharistiæ Sacramentum exponere, nisi cum speciali Ordinarii licentia non licere, et inobedientes penis et censuris coercendos, respondit S. R. C. 18 dec. 1647; 8 jun. 1669; 7 jun. 1681, etc.

804. Extrema Unctio. — a. Q. 1. An Extrema Unctio cum stola super vestem communem absque cotta administrari possit? 2. An Sacerdos curam animarum exercens pro sua commoditate apud se in domo sua refinere possit Oleum Infirmorum, saltem attentata consuetudine? — R. Ad 1, negative *ut ad proximum*: ad 2, negative *et servetur Rituale R. excepto tamen casu magnæ distantie ab Ecclesia, quo in casu omnino servetur etiam domi Rubrica quoad honestam et decentem tutamque custodiam.* S. R. C. 16 dec. 1828. Gard. n. 4474.

b. An in versiculis et responsionibus, qui in administratione Extremæ Unctionis post unctiones factas dicuntur et in tribus Orationibus quæ sequuntur, facienda sit variatio generis quando recitantur pro muliere, dicendo, v. g., *salvam fac ancillam tuam*; et similiter de aliis, sicuti variatio indicatur in Rituali in benedictione in articulo mortis, et a Pontificali in confirmatione unius? Item an in Litanis brevibus in commendatione animæ, quando preces recitantur pro muliere, variandum sit genus, et etiam numerus cum recitantur pro pluribus. Et an in Orationibus et Precibus ejusdem Commendationis similiter fieri debeat variatio ubi sensus eam exposcit? *Affirmative*; S. R. C. 12 aug. 1854.

c. Dubium propositum fuit a R. D. D. Episcopo Veronensi. *Utrum deficiente Oleo Infirmorum, liceat administrare sub conditione Sa-*

cramentum Extremæ Unctionis oleo a simplici Sacerdote benedicto saltem in casu extremæ necessitatis, ut cum moribundus sensibus destitutus nullum doloris signum ante dedit, neque præbet? — Semper responsum fuit: *Negative*: ita C. S. Officii 13 jan. 1611 coram Paulo V; 14 sept. 1842 coram Gregorio XVI; 12 jan. 1850 coram Pio IX.

805. Festa. — a. Patroni cujusvis provinciæ, aut cujusvis loci an sint de præcepto?

Cum nonnulli ex Parochis intra fines Ducatus et Diocesis Cameriniensis unum duntaxat principem Patronum in unoquoque loco sub utroque præcepto venerandum colendumque contenderent, scilicet sanctum Venantium Camerinensem, posthabitis peculiaribus cujusque loci patronis principalibus, in quorum festis sese exemptos assererent ab onere applicationis pro populo, prout per plures annos egerant, petitum propterea fuit in Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum pro declaratione: *An festum utriusque principis patroni Status, scilicet Camerinensis, et uniuscujusque loci, celebrandum foret sub utroque præcepto? Et num Parochi omnes in præfatis festis tenerentur applicatione Missæ pro populo? Ac tandem quid agendum pro hujusmodi applicationibus omissis? ut in supplici libello sequentis tenoris:*

« Eminentissimes et Révérendissimes Seigneurs, l'État de Camerino, qui forme une province entièrement séparée de l'Ombrie et du Picenum, vénère comme son patron principal saint Venant, martyr; il en célèbre la fête sous le rite double de première classe avec octave, et elle est chômée. Presque toutes les paroisses de cet État ont leur protecteur principal canoniquement choisi, approuvé par la Congrégation des Rites, et porté sur le Calendrier du diocèse de Camerino du rite double de première classe avec octave, et de fait on en célèbre ainsi partout la solennité¹.

« Il conste par la Constitution *Universa* d'Urbain VIII et l'avis d'un grand nombre de canonistes comme Ferraris, Merati, la Théologie de Salamanque, etc., que l'une et l'autre fête, celle du patron de la province et celle du patron du lieu, sont de précepte quant à la messe et à l'abstention des œuvres serviles². Quelques curés, se persuadant que la fête seule du patron de la province est de précepte, se dispensent pour

¹ Nomine loci non intelligitur pagus vel parœcia; sed locus ex Gavanto accipitur pro multitudine cleri et populi, sive pro multis cleris et populis in uno loco, puta civitate, Diœcesi per diversas Ecclesias constitutis; ita ut si in eo multæ adsint Ecclesiæ vel provinciæ, unus idemque sit principalis patronus. — V. *Analecta juris pontificii*; anno 1854, ubi plura de patrono.

² Pro tota Diœcesi Novariensi unus tantum habetur patronus de præcepto

la seconde solennité d'appliquer la messe *pro populo* et permettent de travailler. On demande, pour en finir avec ces divergences, si l'une et l'autre fête sont de précepte et si les curés peuvent continuer ainsi ou doivent obtenir l'absolution pour les messes *pro populo* qu'ils ont omises.

Sacra eadem Rituum Congregatio ad relationem Emin. et Rever. D. Card. de Somalia eidem Congregationi præfecti ac relatoris, habita prius informatione de præmissis per Rever. Vicarium Capitularem Camerinen. scripto pandita, respondit: *Servandum esse de præcepto utrumque festum et Parochos teneri ad applicationem Missæ pro populo, et ad D. Secretarium cum Sanctissimo*: die 22 martii 1817. — *Facta autem per me infrascriptum Secretarium de præmissis SS. D. N. relatione, Sanctitas Sua S. C. sensum approbavit et confirmavit, atque in posterum servari mandavit, annuitque pro absolutione quoad præteritum*: 25 martii 1817 in *Camerin*. Gardell. n. 4582.

b. Si Patronus sit solius Parochiæ, non erit Festum de præcepto servandum, et Officium primæ classis cum Octava recitandum solummodo erit a Sacrodotibus servitio Parochiæ addictis (S. R. C. 15 sept. 1742¹). De Patrono seu Titulari Ecclesiæ debet fieri Officium ritu duplici primæ Classis cum octava a Clero ipsi adscripto, etiamsi Ecclesia non fuerit consecrata. S. R. C. 21 martii anno 1711.

c. An Festum Titularis Cappellarum publicarum et Oratoriorum quæ existunt in ædibus Episcopalibus, Seminariis, Hospitalibus, domibus regularium, domibusque privatis celebrari debeant sub ritu duplici primæ classis cum Credo et Octava? *Negative*; 12 nov. 1851, S. R. C.

d. In occurrence Festorum ejusdem ritus primum locum habebit Officium Ecclesiæ particularis, secundum Ordinis seu Religionis, tertium Diœcesis, quartum Nationis, quintum vero Ecclesiæ universalis: S. R. C. 23 junii anno 1736 in *Einsildem*².

e. An Communitas possit indicare *Festa de præcepto*, quæ nec de consuetudine servantur, nec ab Ecclesia Romana præscribuntur, exigendo mulctam contra inobedientes? — S. R. C. respondit *non posse*: 5 junii anno 1650. Gardell. n. 715.

colendus, nempe D. Gaudentius: quo igitur die a Parochis Missa pro populo est applicanda.

¹ Unde eo die nulla obligatio applicandi Missam pro populo; quia si festum a populo servatur, id est ex devotione, non ex præcepto.

² Occurrente aliqua in Parœcia solennitate Parochus curet, ut rite fiat Officiorum translatio, ut unumquodque Officium suum locum habeat, prout Rubricæ præscribunt; neque enim potest rem tanti momenti perfunctorie agere.

Votum celebrandi nonnulla Festa de præcepto cum vigilia et procesione, licet ab Episcopo confirmatum, non obligat nisi voventes. S. R. C. 19 nov. anno 1650 in *Hipporegien*. Gardell. n. 1474.

Festa quæ ex immemorabili consuetudine celebrantur, possunt continuari, si de Sanctis sint in Martyrologio Romano descriptis: sin minus nequeunt. Ita S. R. C. 7 maii 1746 in *Versavien*. Gardell. n. 4052.

Festum de præcepto non est introducendum; sed si populus voluerit illud celebrare abstinendo a servilibus, permittendum est; sed absque pœnarum incursu. S. R. C. 11 maii 1638 in *Hortana*. Gardell. n. 905.

f. Solemnitas Festi fit die quo cadit, licet transferatur Officium. S. R. C. 15 sept. 1668 in *Januen*. Gardell. n. 2500.

Si occurrat transferri Festum SS. Apost. Philippi et Jacobi ad tempus non Paschale, quæ Missa celebranda? S. R. C. re mature discussa, censuit, *celebrandum esse prout jacet in Missali; demptis tamen in omnibus partibus alleluia ratione temporis paschalis in ea Missa appositis*: 22 junii 1703⁴.

g. Quum ex Pontificio Indulto quædam Festa in Gallia celebranda sint dominica proxime occurrente, quæritur: 1. quæ sit hæc Dominica proxime occurrens? 2. an translatis supradictis festis, translata intelligatur sollemnitas tantum, an potius una cum sollemnitate tota etiam octava translata censeatur pro Officiis in Choro: — Ad 1. *Dominica proxime occurrens est Dominica, quæ Festum subsequitur*. Ad 2. *negative ad primam partem; affirmative ad secundam*. S. R. C. 17 julii 1850.

h. Non possunt locorum Ordinarii sive sæculares sive regulares addere Calendariis etiam propriis Sanctorum officia nisi ea duntaxat quæ R. Breviarii rubricis, vel sacræ R. Congregationis, vel Sedis Apostolicæ licentia conceduntur. Quod decretum jussu Urbani VIII editum comprehendit etiam Breviaria tolerata a Pio V, excedentia videlicet 200 annos. S. R. C. 28 oct. 1628.

Quando a Sede Apostolica novum aliquod Officium Ecclesiæ universalis conceditur sub præcepto, certum est Ecclesias omnes, etiam eas quæ Breviario proprio legitime utuntur, ad hujusmodi Officium astringi. Benedictus XIV, *De Beatific. et Canonizat.* SS. I. IV, p. 2, c. vi (V. Bouix, *De jure liturgico*, p. IV, c. II).

i. Si Breviarium et Missale proprium non erat 200 annis antiquius,

⁴ Ita Decretum generale S. R. C. Et simul mutantur *Epist., Grad.* et *Offertorium*, quæ leguntur ex Miss. votiv. SS. Petri et Pauli, ut res ipsa loquitur, et prout legitur in Missalibus Romæ editis, et notat Collectio Gardelliana in Indice Decretorum.

superveniente Piano decreto, debuit derelinqui; si erat, non debuit, sed tantum potuit. At in utroque casu non licet ad alium ritum, quam ad romanum migrare; ita Pius V; et S. R. C. in *Cenomanensi*, 10 jan. anno 1852; neque valet præscriptio, aut consuetudo contraria.

806. Funera. — a. Parochi debent vocare ad funera Clericos destinatos ab hæredibus, non alios, S. R. C. in *Laudensi*, 29 aug. anno 1601. Nulla confraternitas impediri debet, ne accedat ad funera modo sine jurium parochialium præjudicio. S. C. E. in *Camerinensi*, 20 aug. 1616.

Hæredes defunctorum possunt vocare numerum Sacerdotum sibi benevisum (S. C. E. maii 1617 in *Cassin.*). Quoties electio fit a Parocho, Clerici Ecclesiæ debent externis præferri. S. C. E. 23 aprilis 1699.

b. Cadavera in quacumque hora diei deferri possunt ad Ecclesiam; de nocte vero non nisi de licentia Ordinarii. S. C. C. 15 martii anno 1704.

Funus comitantes non permittantur expectare per viam, vel ad domum defuncti, non obstante contraria consuetudine, quod non adesset Clerus, sed solus Parochus. S. C. R. in *Thelesina*, 28 apr. anno 1651.

Sepultura non debet retardari sub quovis prætextu compositionis quartæ funeralis. S. C. E. in *Cassinensi*, 5 maii anno 1616.

c. In depositione defunctorum in verbis illis: *Non intres in iudicium*, etc., quando est mulier aut plures sunt defuncti, non possunt verba *servo tuo* immutari in *serva tua*, aut *servis tuis* absque S. Rubricæ læsione; et servandum est Rituale. — S. R. C. 31 aug. 1697.

Rituale habet: *Si officium fuerit pro pluribus defunctis oratio et versus dicantur in plurali numero, si fuerit mulier in genere fæmineo*; an hoc applicari debeat orationi *Absolve* quæ in exequiis dicitur ad finem Laudum? vel an invariabilis sit? Insuper an oratio *Deus cui proprium est* recitanda ante antiphonam *in paradysum*, invariabilis sit, etsi dicatur pro fæmina? S. R. C. respondit 12 aug. 1854: *Variandum esse semper, excepta oratione* Non intres.

d. An Sacerdos qui juxta Rituale superpelliceo et stola indutus præfuit elationi corporis, debeat retinere stolam dum præest Matutino et Laudibus quæ immediate sequuntur? *Licere*; ita S. C. R. 12 aug. 1854.

e. In Exequiis Sacerdotum canenda sunt in absolutione responsoria et preces juxta Rituale. — S. R. C. 25 maii 1846.

807. Hymnus. — a. Petiit Fr. Bernardinus de Ronghe Ordin. S. Franc. quod S. R. C. immutare dignaretur conclusionem Hymni

Vexilla regis et aliorum, qui recitantur a Dominica Passionis usque ad feriam V in Cœna Domini, dicendo *Deo Patri sit gloria, et Filio qui a mortuis*, etc., et in Responsorio brevi ad Primam loco *Qui sedes ad dexteram, Qui passus es pro nobis*. Respondit *Lectum*: S. R. C. 21 jan. 1662.

An si infra octavam alicujus Festi quod habet conclusionem Hymnorum propriam, occurrat festum quod excludat commemorationem octavæ, continuanda nihilominus sit prædicta conclusio? — *Affirmative*: 29 nov. 1755, S. R. C.

b. Sunt multi Hymni, qui habent conclusionem propriam; conclusio ista semperne adhibenda est etiam in Completorio? — *Negative, sed tantum in Festis Domini, et B. M. Virginis*: S. R. C. 12 nov. 1851.

c. Cum in Rubrica Breviarii tit. 2º de Hymnis, n. 4 manentur, ut in conclusionibus Hymnorum infra octavas ibi notatas dicatur *Jesu, tibi sit gloria*, etc.: etiamsi dicantur Hymni de Sanctis, qui infra octavas prædictas celebrantur, nec aliud propterea excipitur; quæritur, an in Vesperis Sabbati et in Officio Dominicæ infra octavas sit dicendum *Jesu, tibi sit gloria*. — R. *Affirmative, dummodo Hymni sint ejusdem metri*: S. R. C. 23 aug. 1704.

Varia sunt Officia, quæ Hymnos proprios habent. Si quis Hymnus neque in Vesperis neque in Laudibus potest recitari, potestne aut debet uniri Hymno Nocturni, ut fit in festo S. Martinæ, hoc ut omnes Hymni recitentur? — *Affirmative, si Hymni sint historici; secus negative*. S. R. C. 12 nov. 1851.

d. An in primo anni die Hymnus *Veni Creator*, qui cantatur in Ecclesiis ad invocandum Sanctum Divinum Spiritum, debeat habere pro conclusione: *Jesu, tibi sit gloria*, ratione Octavæ Nativitatis: vel ista *Deo Patri... ejusque soli Filio*? — R. 7 apr. 1852: concludendus cum stropa: *Deo Patri... ejusque soli Filio*, etc. S. R. C.

Hymnus *Veni Creator* extra tempus Paschale semper etiam infra octavam Nativitatis, concluditur cum clausula quasi sibi propria *Deo Patri sit gloria, ejusque soli Filio*, etc., ut in Hymno Primæ. S. R. C. 28 julii anno 1852.

Ultima stropa Hymni *Veni Creator Spiritus* estne varianda quando dicitur extra tempus Paschale et Pentecosten? — R. *Juxta alias decreta, varianda pro temporum varietate*: S. R. C. 3 aug. 1859¹.

¹ Nota: *Pro temporum*, non *pro Officii varietate*: unde pro hoc Hymno duæ tantum designantur conclusiones: pro tempore Paschali et Pentecosten *Deo Patri sit gloria, Et Filio qui a mortuis*. Pro aliis temporibus, quodcumque currat Officium, conclusio erit *Deo Patri sit gloria, Ejusque soli Filio, Cum Spiritu Paraclito, Nunc et per omne sæculum. Amen*.

e. Extra casum Processionis in Hymno *Te Deum* sufficit versus: *Benedicamus Patrem*, etc., *Benedictus est*, etc., *Domine exaudi*, etc., cum unica Oratione *Deus cuius*, etc. In processionibus vero suæ preces cum tribus orationibus e Rituali præscriptæ dicantur. S. R. C. 11 sept. 1847.

808. Imago. — a. Imago B. M. V. in supplicationibus delata thurificanda est duplici tantum ductu. S. R. C. die 28 1789.

Sacra imago seu statua B. M. V. non est deferenda sub Baldachino. S. R. C. die 22 aug. 1744, et die 23 sept. 1820 in una *Novariensi*.

b. In aliquibus multisque Altaribus Deo, B. Virgini aut alicui Sancto dicatis apponi solet vel stabiliter, vel occasione festorum imago alterius Sancti; quæritur 1, an visitantes hujusmodi Altare lucrari possint Indulgentias concessas visitantibus Altaria postremi hujus Sancti; 2, an ratione harum imaginum in eorum festis possit dici *Credo* in Missa? 3, an in eorum festis celebrari queat Missa de his Sanctis, etsi in Calendario Diocesano non sint descripti, sed considerentur ut simplices? — Ad 1, *Si Altaria sint consecrata*, negative; *secus affirmative dummodo fiat de licentia Ordinarii*. Ad 2 et 3 negative. 12 nov. 1851. S. R. C.

c. Sabbato Passionis a Vesperis debent velari imagines et cruces, etiamsi occurrat festum Titularis vel Patroni Ecclesiæ. S. R. C. 16 nov. 1649, et 12 nov. 1851.

d. Imagines Beatorum pingi ornarique possunt laureolis, radiis et splendoribus; non autem diademate juxta Decr. S. R. C. 19 febr. 1658 ab Alexandro VII confirmatum, et a Benedicto XIV renovatum, 6 sept. 1744¹.

809. Indulgentia. — a. In una Valentin. *proposito dubio*: an visitantes Ecclesias Ordinis S. Francisci die 2^a augusti lucrentur Indulgentiam plenariam toties (eodem die) quoties in eas ingrediuntur, ut parumper ibi orent? Et an requiratur, ut Communio fiat in eadem Ecclesia? — S. R. Ind. sub die 22 febr. 1847 respondit: affirmative *ad primam partem*; negative *ad secundam*. Datum Romæ ex Secretaria S. C. Indulg. 8 juli 1850. Et hæc Indulgentia potest applicari defunctis: Gregorius XV, Brevi *Alias*, 12 jan. 1678².

¹ Quoad imagines, depictas tabulas, et eorum benedictiones plura apud S. Carolum, in *Concil. Provincialibus*; apud Catalani, *Comment. in Pontific. Roman.*; et apud Quarti, *De Benedictionibus*. — V. *Défense des faits bibliques contre les erreurs de la peinture*. Paris, 1857.

² De hac indulgentia vid. *Martyrologium Roman.* append. martyrolog. Cappucinatorum 4 Aug. — P. Sabinus, *In luce morali*, p. 2, tr. LXV. — Benedictus XIV, *De Syn.*, l. XIII, c. xviii. — Ferraris, *Bibliot. Canon.* v^o *Indulgentia*, art. 5, n. 50. — P. Waldingus, *Annales*, etc. — *Cenno*

b. Lorsque Pie VII passa à Turin, en 1815, la Congrégation de S. Philippe de Néri lui demanda de jouir des indulgences, privilèges, etc., dont elle jouissait avant sa suppression, le pape répondit que ces privilèges n'avaient pas cessé, parce que, dit-il, vous avez été *opprimés* mais non *supprimés*, la suppression n'ayant pas été légalement opérée. Aujourd'hui la même Congrégation, pour sa plus grande tranquillité, supplie Votre Sainteté de vouloir exprimer sa volonté à ce sujet. — S. C. I. répondit: *Nulla Indulgentiarum seu privilegiorum nova concessione ob allatam in ipsis precibus rationem indigere*: 26 aug. 1840.

c. Utrum quis frui possit obtentis Indulgentiis seu gratiis absque licentia, habilitatione, recognitione Ordinarii sui? *Affirmative, videlicet quoad usum et fruitionem; sed private tantum iisdem uti gratiis, modo in nullius gravamen cedant, aut scandali occasionem præbeant, et modo orator eas facultates sine licentia... typis mandare non præsumat*. S. C. I. 12 dec. 1840.

d. Sanctitas Sua benigne declaravit: *Per Confessionem et Communionem die Paschatis peractam, et Indulgentiam plenariam Papali benedictioni adnexam lucrari, et satis præcepto Paschali fieri*. S. I. C. 12 martii 1847.

Decretum Urbis et Orbis. Cum non pauci ad S. Congregationem indulgentiis sacrisque Reliquiis præpositam supplices libelli porrecti fuerint, præsertim e Gallia, ob Confessariorum inopiam, pro obtinenda facultate sacramentalem confessionem peragendi per plures dies ante eucharisticam communionem ad indulgentias acquirendas præscriptam, nec non ut explicetur, an ad easdem lucrandas liceat sacra Synaxi refici in pervigilio diei festi, pro quo declarantur concessæ. Eadem S. C. habita in Palatio Quirinali sub die 5 apr. prox. præt. auditis Consultorum votis, omnibusque mature perpensis, censuit licere ad præfatum effectum Eucharistiam sumere in pervigilio festivitatis. Quo vero ad petitam explicationem respondendum censuit: *Firma remanente dec. 9 dec. 1765 pro iis fidelibus qui ad confessionem saltem semet in hebdomada accedunt, pro ceteris autem, in locis in quibus ob inopiam confessoriorum nequeunt fideles frequenter confessione sacramenti expiari, postulantiibus communicetur dictum Decret. et facto verbo coram Sanctiss., extendatur ad omnes utriusque sexus Christi fideles, unde confessio peracta infra hebdomadam ante festi-*

storico sopra la celebre Indulgenza della Porziuncula della volgarmente. Il perdono d'Assisi, concessa alle chiese dell'Ordine Francescano. Milano, typ. Arvedi, 1851. Hæc Indulgentia in Basilica Portiunculæ non suspenditur anno Jubilæi; in aliis vero Ecclesiis Franciscani Ordinis eo anno suspenditur tantum pro vivis.

vitatem suffragari possit ad indulgentiam lucranda, expletis aliis conditionibus injunctis, et dummodo nullius lethalis culpæ post peractam confessionem commisisse conscii sint, nihil innovando circa indulgentias ad formam Jubilæi concessas, ut in cit. Decr. 9 dec. 1765. — 12 jun. anno 1822¹.

Per decretum S. Congregationis Indulgentiarum datum die 12 junii 1822, conceditur Confessionem sacramentalem peractam infra hebdomadam ante festivitatem suffragari posse ad Indulgentiam lucranda: hinc quæritur: 1. an verba *infra hebdomadam*, significant octo dies tantum, quæ festivitatem immediate præcedunt; an vero hebdomadam illam totam et integram, quæ ante festum decurrit, ita ut, ex. g., Confessio facta die dominica suffragetur ad lucranda Indulgentiam die sabbati hebdomadæ sequentis, in quam diem festum incideret, tamen tunc 15 dies inter Confessionem et festivitatem intercessissent? 2. an Confessio octavo die ante festivitatem peracta, vi hujus indulti suffragetur tantum ad unam Indulgentiam lucranda; an vero per hanc Confessionem aliæ etiam lucriferi possint Indulgentiæ quæ infra prædictum tempus occurrunt, et ad quas lucrandas sacramentalis Confessio ceteroquin requireretur? 3. an cum in Bulla vel Brevi, quo conceditur Indulgentia, Confessio tamquam conditio sine qua non præscribitur, necesse sit ut sacramentalis absolutio pœnitentibus detur ad Indulgentiam lucranda? — Ad *Dubium primum* affirmative quoad 1^{am} partem; negative quoad 2^{am}. Ad *secundum Dubium*: negative quoad 1^{am} partem; affirmative quoad 2^{am}. Ad *Dubium tertium*: negative. Die 15 decemb. 1841.

e. Cum in Brevibus indulgentiarum dicitur *præsentibus ad septennium duraturis*, septennium est computandum a die datæ, non publicationis. S. C. I. 18 maii 1771.

An liceat vertere in alia lingua preces cum indulgentiis, quin indulgentiæ amittantur? Si fidelis sit versio, affirmative. S. C. I. 14 maii 1858.

Titius suum habet domicilium prope plateam ubi quibusdam solemnioribus diebus coadunatur populus pro Papali benedictione accipienda, quam episcopus tribuit. Idem Titius per fenestras suæ domi quæ plateam respiciunt, accipit benedictionem simul cum familia et aliis extraneis. An eam lucretur, vel debeat in plateam descendere? S. C. I. 7 jan. 1839 respondit; Titius, ejus familia et omnes eo conve-

¹ Quando enuntiat indulgentia plenaria quotidiana atque perpetua pro visitantibus aliquam determinatam ecclesiam, et sub datis conditionibus, sensus est, quod quilibet possit illam lucrari die quo vult, sed semel tantum in anno. Ita ex litterarum concessione.

nientes vere præsentibus censentur, habita ratione localitatis ipsius et præsentis.

Quæritur 1. an coronæ indulgentias amittant, si alicui donentur; 2. an post mortem domini, alter acquirat dominium eorum, nempe indulgentiarum; 3. quid si rumpatur coronarum filum sive voluntarie ut catenis neclantur; sive involuntarie et fortuito; 4. quid si globuli quatuor vel quinque deperdantur; 5. si amico commodentur sive ad coronam simpliciter recitanda, sive ad indulgentias lucranda? — S. C. I. 10 jan. 1839 respondit: ad 1, *affirmative*, quoties non dentur immediate vel mediate a persona facultatem habente eas distribuendi. Ad 2, *negative*, quia indulgentiæ non transeunt personas prioris domini. Ad 3, *negative*, quia coronæ eadem perseverant quoad formam. Ad 4, *negative* ex allata ratione. Ad 5, *negative in primo casu; affirmative in secundo*; ut enim pereant indulgentiæ coronis aliisque rebus mobilibus affixæ requiritur finis dandi vel præstandi pro communicatione indulgentiarum.

Quando Pontifex indulgentiam quamlibet concedit Urbi et Orbi, ut fideles tamen indulgentiam in variis diocesis lucrari possint, requiritur ut illa a locorum Ordinariis promulgetur? An sufficit ut certi sint illam a S. Pontifice fuisse concessam? S. C. I. 1 jul. 1839 respondit: *Negative quoad primam partem; affirmative quoad secundam*.

Utrum Archiepiscopi ratione dignitatis impertiri possint fidelibus octoginta dies de indulgentia; cum Pontificale romanum quadraginta tantum dierum indulgentiam præscribat? S. C. I. respondit 22 feb. 1847: *Servandum esse Pontificale romanum*.

f. Decretum, mandante Pio PP. IX: 15 martii 1852: « Cum ad Indulgentias acquirendas persæpe contingat, ut inter præscriptas conditiones, vocales quoque preces injungantur, postulante Eminentissimo et Reverendissimo Domino Cardinali Jacobo Aloysio Brignole Pii Instituti Surdorum ac Mutorum in Urbe protectore, cum etiam plures Moderatores horum Institutorum id ipsum enixe postulaverint, propositum fuit dubium huic sacræ Congregationi Indulgentiarum: *An et quomodo Surdo-Muti supplere valeant impotentis, qua detinentur preces recitandi pro Indulgentiis acquirendis injunctas?* » Re mature discussa tum prius ab uno ex præfate Congregationis Consultoribus, tum demum ab Eminentissimis Patribus in comitiis generalibus apud Vaticanas *Ædes* die 17 februarii hujus anni habitis, ipsi Eminentissimi Patres ejusdem Consultoris Voto adhærentes, responderunt: « Supplicandum Sanctissimo pro generali Decreto ab hac sacra Congregatione evulgando atque Apostolica Auctoritate firmando, cujus vi statuendum: Quod si inter opera pro lucranda Indulgentia præscripta sit

visitatio alicujus Ecclesie, Surdo-Muti Ecclesiam ipsam devote visitare teneantur, licet mentem tantum in Deum elevent et pios affectus. Quod si inter opera sint publicæ preces, Surdo-Muti possint lucrari Indulgentias iis adnexas corpore quidem conjuncti ceteris fidelibus in eo orantibus, sed pariter mente tantum in Deum elevata, et piis cordis affectibus; proprii Mutorum et Surdorum Confessarii valeant easdem orationes commutare in alia pia opera aliquo modo manifestata, prout in Domino expedire judicaverint. » Facta itaque de præfatis omnibus Sanctissimo D. N. Pio PP. IX per me infrascriptum S. Congregationi Indulgentiarum Cardinalem Præfectum relatione in Audientia die 15 martii currentis anni, Sanctitas Sua non modo prædictum Votum approbavit, verum etiam hujusmodi Gratiam ac concessionem peramanter elargitam per generale Decretum publicari mandavit.—Datum Romæ ex Secretaria ejusdem S. Congregationis Indulgentiis sacrisque Reliquiis præpositæ. Card. Asquinius Præf.

g. Decretum, mandante eodem Summo Pontifice... anno 1852: « Un décret *urbis et orbis*, publié au nom de S. S. par le Cardinal Asquini, préfet de la Congrégation des indulgences, ordonne que toutes les indulgences qui ont été ou seront concédées à des fêtes, ou qui par ces fêtes ont été ou seront concédées à des églises ou à des oratoires publics, soit à des prières, neuvaines, prières de sept jours ou triduo avant ou après les fêtes susdites ou pendant leur octave, se trouvent transférées au jour où la célébration de ces fêtes sera elle-même transférée. » (Non autem, si transferatur festum unice quoad recitationem Officii, 16 sept. 1741.)

h. Quando ad Indulgentiam est præscripta Confessio, uti conditio, non requiritur, ut pœnitens recipiat absolutionem. S. C. I. 15 dec. 1841. Casus esse potest, si quis in venialibus recidivus, non obtineat a prudenti Confessario absolutionem.

i. Utrum annuli aurei vel argentei, decem nodis circumdati, quibus utuntur quædam piæ personæ ad Rosarium recitandum, benedici possint cum appositis Indulgentiis? Respondit Em. Card. Castracane Pœnitentiarius major de mandato Sanctitatis Suae Gregorii XVI, *negative* (*Ami de la Religion*, 27 aug. 1856).

Pro scapularibus benedicendis et imponendis fidelibus requiritur color *taneus* vel alter consimilis. S. C. I. 12 feb. 1840.

Habens facultatem imponendi scapulare, potest sibi imponere? *Affirmative* quatenus hæc facultas habetur *indiscriminatim*, *minime vero taxative*, v. g. pro aliqua monialium communitate tantum, etc. S. C. I. 7 mart. 1840.

An scapularia sint immediate super corpus deferenda, ut illud phy-

sice tangant; vel super vestes retineri possint? *Sufficit super vestes*; S. C. I. 26 jul. 1855.

Litanie Sanctissimi Nominis *Jesu* suntne approbatæ, Indulgentiisque dotatæ? *Negative in omnibus*. Ita S. C. Ind. 7 sept. 1850¹.

j. Episcopus N^{us} Gallie postulavit: 1. an corona dicta *S. Birgittæ* necessario constare debeat sex decadibus; 2. an in singulis decadibus præter decem *Ave Maria* et *Pater* dicendus sit *Credo*. Ratio dubitandi est, quod ex una parte id satis aperte innuatur in libro, *Raccolta di pie opere ed Indulgenze*, etc.; et quod si id non requiratur, corona *S. Birgittæ* nonnisi nomine differt a simplici corona. Ex altera parte hæc opinio est usque nunc saltem in Gallia inaudita, et ex eodem libro supracitato, ad lucrandas Indulgentias sufficit recitare quinque decades sicut in simplici Rosario.

S. C. Indulgentiarum 15 jan. 1859 respondit: ad 1, *affirmative*; ad 2, *affirmative*, si recitetur strictè loquendo corona *S. Birgittæ*, de qua ipsamet auctrix fuit, in memoriam (uti fertur) sexaginta trium annorum *B. M. Virginis*; *negative* vero, si cum prædicta corona recitentur quinque vel quindecim decades Rosarii, seu simplicis et communis coronæ. — Ex responsionibus autem patet realiter coronam *S. Birgittæ* a simplici et communi corona differre, non tantum solo nomine, ut supra putatur in dubiis, nam ipsa quinque vel quindecim decadibus, ista sex decadibus tantum constare debet: et si simplici coronæ seu Rosario sæpe adnectantur Indulgentiæ *S. Birgittæ* nuncupatæ, hoc nonnisi auctoritate Apostolica indulgetur. Differt quia una in memoriam componitur *B. V. Mariæ* annorum; altera mysteria Nativitatis, Passionis et Gloriæ Christi complectitur. Differt pro Indulgentiarum varietate, coronam scilicet divæ *Birgittæ* quamplurium Indulgentiarum *Leo X* et *Clemens XI* concessione ditarunt, ac *Benedictus XIV* eas confirmavit et auxit pro recitantibus vel secum ipsum ferentibus; Rosarium vero seu simplex corona a *Benedicto XIII* nonnullis Indulgentiis pro ejusdem recitatione solum donata est. Differt etiam pro diversitate benedictionis: una nempe a superiore *S. Salvatoris* seu *S. Birgittæ*; altera a Patribus Ordinum Prædicatorum est ordinarie benedicenda.

k. Quæsitum fuit: 1. qui obtinet facultatem benedicendi cruces,

¹ Idem dicendum de Litanis *SS. Cordis Jesu* et *B. M. Virginis*, septem *Dolorum* et hujusmodi; in Decretis enim de libris prohibitis § 4 prohibentur: *Litanie omnes præter antiquissimas et communes, quæ in Breviariis, Missalibus, Pontificalibus et Ritualibus continentur, et præter Litanias de B. Virgine, quæ in sacra æde Lauretana decantari solent*. Unde esto quod permittantur in libris devotionis a privatis privatim usurpari uti ceteræ orationes, quæ quotidie a piis viris conficiuntur; id tamen non liceret in sacra liturgia, nec publice.

numismata et coronas precatorias cum applicatione Indulgentiarum, potestne ea facultate uti legitime coram publico, v. g., in Ecclesia vel oratorio coram fidelibus inibi congregatis et res benedicendas manu tenentibus, si in Indulto facultatis sit clausula *privatim*? 2. quando in Indulto est clausula *in forma Ecclesie consueta*, sufficit signum crucis manu efformare super res benedicendas absque pronuntiatione verborum formulæ benedictionis et sine aspersione aquæ benedictæ? — Resp. S. I. C. 8 junii 1845: ad 1, *negative*; ad 2, *affirmative*.

l. Indulgentia comitatur Crucifixum: unde hic potest de una in aliam crucem collocari sine Indulgentiæ præjudicio. Ita S. C. Ind. 11 apr. 1840.

Quær. 1. An eodem die lucrari possint plures indulgentiæ plenariæ, quando pro unaquaque præscripta est perceptio divinæ Eucharistiæ? 2. an possit per preces jam obligatorias, v. g., per Horas canonicas satisfieri precibus præscriptis ad indulgentiam plenariam? 3. an sufficiat quinques *Pater* et *Ave* quæ recitari solent ad adimplendum Pontificis intentionem, quando præscriptum est, ut visitetur ecclesia vel altare; ibique fundantur preces, uti, v. g., pro lucranda plenaria indulgentia præscriptum est associatis Operi propagationis fidei? 4. an in facultate a S. Sede concessa benedicendi pro numero *mille* cruces, crucifixos, numismata, etc., illud *mille* sit intelligendum de mille crucibus, de mille crucifixis, de mille numismatibus, etc.? 5. An vir idem possit aggregari multis sodalitatibus, v. g., Rosario, B. V. de Carmelo, SS. Cordis Jesu, etc.? 6. An quando possessor Coronæ Domini vel Crucis, cui applicatæ sunt indulgentiæ Viæ Crucis, preces præscriptas recitat una cum aliis qui sibi non habent sive coronam sive crucem tali privilegio ditam, possint adstantes et simul recitantes, easdem indulgentias lucrari, quas lucratur possessor coronæ seu crucis? S. C. I. 29 maii 1841 respondit: ad 1, *affirmative, servatis tamen respective aliis appositis conditionibus*. Ad 2, *negative*. Ad 3, *preces requisitæ in indulgentiarum concessionibus ad adimplendam Papæ intentionem sunt ad uniuscujusque fidelis libitum, nisi peculiariter adsignentur*. Ad 4, *negative, sed mille in totum*. Ad 5, *affirmative*. Ad 6, *negative absque speciali facultate*.

An Sacerdos celebrans pro accepta elemosyna, possit per communionem in ipsa missa lucrari indulgentiam vel sibi vel defunctis applicandam, si ad eam præscribatur communio? S. C. I. 10 maii 1844 respondit *affirmative*.

Quando ad indulgentias lucrandas præscribitur oratio pro fine determinato, v. g., pro hæreseon extirpatione, pro principum pace, etc., an requiratur intentio explicita, expressa singulis vicibus? S. C. I. 12 jul. 1847 respondit *negative*.

An quædam speciales preces quotidianæ sint necessario recitandæ ad obtinendas indulgentias, quæ a Papa sunt concessæ sodalibus Congregationum B. M. V. rite institutarum in seminariis, collegiis, etc., romanæ congregationi consociatarum? S. C. I. 51 jan. 1848 respondit: *Ubi nullæ sunt præscriptæ preces quotidianæ ad effectum indulgentiarum, non tenentur fideles ad aliquas determinatas recitandas*.

1. An Tertiarii sæculares, seu in propria domo viventes, gaudeant omnibus indulgentiis, peccatorum remissionibus, etc., quibus potiuntur Fratres Ordinis Minor. S. Francisci vigore *communicationis*; 2. an sub hac generali *communicatione* veniat quoque privilegium indulgentiæ *Portiunculæ* die secunda augusti; 3. in casu affirmativo an præfata gaudeant earundem etiam ecclesiæ, oratoria, cappellæ in ecclesiis licet parochialibus existentes, seu inter eas comprehensæ pro omnibus Christi fidelibus? S. C. I. 14 apr. 1857 respondit: *Ad 1, affirmative; ad 2, affirmative; ad 3, negative*.

Quær. 1. An privilegium Clementis XIII quod eos qui assolent confiteri semel saltem in hebdomada possint lucrari indulgentias plenarias infra hebdomadam occurrentes, cum sola communione, quamvis in Brevi apostolico confessio præscripta sit, valeat et extendatur etiam pro lucranda indulgentia vulgo de Portiuncula die 2 augusti? 2. utrum præfatum privilegium suffragatur etiam illis qui non assolent confiteri semel saltem in hebdomada, sed rarius; attamen confessi sunt intra hebdomadam ante festivitatem cui est adnexa indulgentia? 3. utrum confessio hebdomadalis valeat etiam pro lucranda indulgentia in forma jubilei et extendatur decretum Clementis XIII Veronæ; id est qui sæpius assolent confiteri possint lucrari indulgentiam etiamsi confessio non sit hebdomadalis? — S. C. I. 12 mart. 1855 respondit: *Ad 1, affirmative; ad 2, negative; ad 3, negative ad primam partem; non expedire ad secundam*.

An ad lucrandas indulgentias scapularis necesse sit, ut una pars ab humeris, altera a pectore pendeat; an vero sit sufficiens ipsum deferre absque distinctione circa modum? S. C. I. 12 feb. 1840 respondit: *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam*.

SIO. Missa. — a. An fieri debeat inclinatio capitis cum pronuntiatum nomen SS. Trinitatis, ut fit cum pronuntiatum nomen *Jesus*? — *Congruere, ut fert præxis universalis, præsertim Urbis*: S. R. C. 7 sept. 1816.

b. In Ecclesiis, in quibus non solet quotidie Missa decantari, vel adest solus Parochus, quæratur, quæ Missa legenda in processione S. Marci et Rogationum, præsertim si occurrat Officium duplex? — *Si fiat processio, legenda est Missa Rogationum; secus, de festo cum commemoratione earundem*. S. R. C. 12 nov. 1851.

Qui celebrat Missam in Ecclesia Regularium, aut Monialium, in qua fit de festo duplici habente Missam propriam, quæ non sit concessa omnibus, Missam dicat de Festo, sed cum Missali Romano S. R. C. 9 Julii 1668.

c. Deficiente Subdiacono pro Missa solemnī, data necessitate, potest permitti, ut substituatur Clericus saltem tonsura insignitus, ut inserviat Missæ solemnī, sed paratus absque manipulo. S. R. C. 5 Julii 1698; et 22 Jul. 1848.

An liceat adhibere in Missa Hostiam in qua non appareat imago Jesu C. Crucifixi? Respondit S. R. C. 26 Apr. 1834: *Servetur consuetudo.*

An sacerdos qui a fidelibus eleemosynam accipit pro celebranda missa in honorem alicujus Sancti vel mysterii, dum ritus non permittit celebrationem missæ votivæ, possit saltem missæ occurrenti addere commemorationem Sancti vel Mysterii? S. R. C. die 7 sept. 1850 respondit: *Non licere.*

Feria tertia et quarta majoris hebdomadæ canitur Passio a duobus, sed vocem Christi dat ab altari celebrans. S. R. C. 10 Jan. 1852 respondit *permitti posse defectu ministrorum.*

Utrum stola latior qua utitur diaconus dum tempore Adventus et Quadragesimæ deponit Planetam plicatam, debeat habere intextas tres cruces, sicuti habentur in stola communi? S. R. C. respondit 25 sept. anno 1852 *negative.*

d. Una est Auctorum omnium sententia culpæ mortalis reos esse qui cum ornato Sacerdotali notabiliter immundo, et lacero Missam celebrant, nulla admissa necessitatis causa. Ex *Decr. Pii VI*, 25 dec. 1775.

e. Celebraturus ad Altare quod habet plures gradus non debet necessario descendere usque ad planitiem; satis est, ut ad pradellam descendat: 16 Jun. 1665.

f. S. R. C. interrogata, an cæcutientes privilegium habentes Missam votivam dicendi B. M. V., possint in die Nativitatis Domini N. J. C. tres Missas votivas B. M. V. celebrare, respondit *negative*: 11 Apr. 1840.

g. Q. 1. Utrum Sacerdos satisfaciat obligationi celebrandi Missam pro defuncto, servando ritum feriæ vel cujuscumque Sancti, etsi non semiduplex vel duplex? 2. Utrum qui privilegium habet personale pro quatuor Missis in singulis hebdomadis, debeat cum paramentis nigro colore celebrare, diebus non impeditis ut possit Indulgentiam plenariam pro animabus defunctorum lucrari? 3. Utrum qui celebrat in Altari privilegiato pro singulis diebus debeat semper uti paramentis nigris, diebus non impeditis, ut privilegii Indulgentiam consequatur?

4. Utrum ad lucrandam Indulgentiam plenariam orationi *O bone et piissime Jesu* concessam, necesse sit aliam orationem addere pro intentione summi Pontificis? 5. Utrum ad Indulgentias applicabiles crucibus, rosariis, etc., alius ritus sit necessarius præterquam signum crucis a Sacerdote qui hanc facultatem accepit, factum? 6. Utrum Indulgentia concessa cadat solum in Christo ex ære, ligno vel alia quoque materia facto, ita ut possit ex una cruce in aliam transferri absque periculo amittendi Indulgentiam ipsi collatam? — S. C. Ind. 2 Apr. 1840 respondit ad 1, *affirmative*; ad 2, *affirmative*; ad 3, *ut in secundo*; ad 4, *negative*; ad 5, *negative*; ad 6, *affirmative.*

h. Celebraturus post aspersionem aquæ benedictæ die Dominica potest in medio altaris ante gradus se spoliare pluviali, et induere casulam in eodem loco, immediate celebraturus, etiam Episcopo assistente, dummodo casulam non accipiat de altari. S. C. R. in *Burgi S. Sepul.* 4 Apr. 1699.

i. In Missis privatis nemini licet, præterquam solis Episcopis, adhibere Sacerdotem vel clericum ministrantem, qui missali assistat, calicem tegat et detegat, in illum vinum et aquam infundat, aliaque periciat quæ non nisi a Diacono solemniter administrante jure exercentur. Sed omnes (præter Episcopos) debent calicem ad Altare deferre, illum detegere et cooperire in Missa privata, ad Sacrarium referre, missale aperire et claudere, et reliqua. S. R. C. die 18 Aug. 1629 (15 Jan. 1631), (26 Jan. 1658), (13 Junii 1671), (20 Julii 1686), (29 Julii 1720), (31 Maii 1817).

An in missa privata quando minister non est superpelliceo indutus deceat eum, lecto Offertorio a celebrante, ad altare ascendere, accipere et plicare velum calicis; vel hic ritus reservari debeat ministris superpelliceo indutis; vel etiam celebrans ipse debeat plicare velum et super altare ponere? S. R. C. 12 Aug. anno 1854 respondit, *servandam esse consuetudinem.*

j. An minister debeat genuflectere quando recedit e loco suo, ut adeat credentiam ad accipiendas ampullas; vel facere tantum inclinationem eo quod non recedat e medio altaris; vel nullam facere in hoc casu reverentiam? S. R. C. 12 Aug. 1854 respondit, *in transitu tantum ante medium altaris in casu genuflectendum vel inclinandum* (id est prout adest vel non SS. Sacramentum).

k. Sacerdos non antea incipiat *Te igitur*, in principio Canonis, quam fuerit profunde inclinatus. S. R. C. 7 sept. 1816.

An etiam Sacerdos dicere debeat (submisso) in Missa solemnī *Ite Missa est, Benedicamus Domino*, et *Requiescant in pace*, vel dicantur tantum a Diacono? — Quoad *Ite Missa est*, *negative* (non est